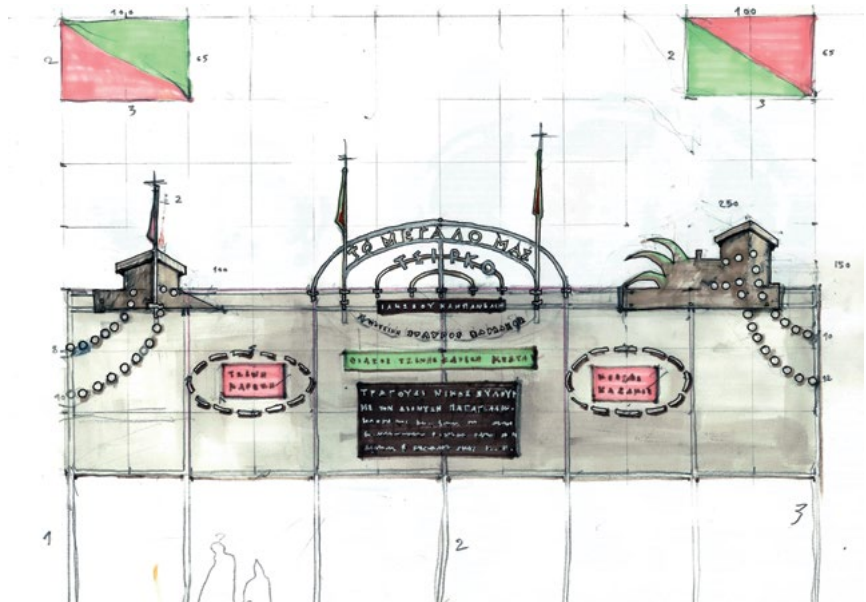

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

Ζάφος Ξαγοράρης Zafos Xagoraris
Η Παράσταση The Performance
01.12.2016 29.12.2016

Επιμέλεια: Κατερίνα Γρέγου Curator: Katerina Gregos

NEON

#neongreece #publicart

neon.org.gr

CITY PROJECT 2016

For NEON CITY PROJECT 2016, artist Zafos Xagoraris takes a historic theatre performance, *Our Great Circus*, as its point of departure. The play was written by the well-known Greek poet, playwright, screenwriter, and novelist Iakovos Kambanellis (1921-2011) and was performed in 1973 at the *Athinaion* theatre. Being the result of a long-term research, *The Performance* excavates the staging of the play, and its importance in Greek cultural history, with the benefit of hindsight. The point of departure is the re-creation of the large neon sign announcing the theatre performance, coupled with a sound installation inspired by the performance, both installed as part of a mobile structure.

The location is a car park just behind the now derelict site of the former *Athinaion* theatre, and as pedestrians and drivers pass by the spectacular sign a moment of recognition followed by suspension of disbelief will be sparked. The project will be completed in 2017 with the production of a film and a publication.

Zafos Xagoraris (Athens, 1963) studied at the Athens School of Fine Arts and the Massachusetts Institute of Technology (MIT). His Ph.D. from the department of Architecture of the National Technical University of Athens was on the construction of miracles by Hero of Alexandria. His work consists of drawings, participatory actions and public installations of sound amplification mechanisms. He has participated in exhibitions such as the 27th Sao Paulo Bienal (2006), Manifesta 7 (2008), 2nd Athens Biennale (2009) and the 1st Thessaloniki Biennale (2007), among others. He was a visiting scholar at the Michigan University, University of Sassari, Columbia University, on a Fulbright scholarship. He is currently the Head of the Visual Arts Department at the Athens School of Fine Arts, where he also teaches.

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

Στο πλαίσιο του προγράμματος του NEON, ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016, ο Ζάφος Ξαγοράρης εμπνέεται από την ιστορική παράσταση *Το Μεγάλο μας Τσίρκο*, ως σημείο εκκίνησης του έργου του. *Το Μεγάλο μας Τσίρκο* γράφτηκε από τον ποιητή, θεατρικό συγγραφέα και σεναριογράφο Ιάκωβο Καμπανέλλη (1921-2011) και παρουσιάστηκε στο θέατρο *Αθήναιον* το 1973. *Η Παράσταση*, είναι αποτέλεσμα μακροχρόνιας έρευνας του καλλιτέχνη και ερευνητή το ανέβασμα του έργου και τον αντίκτυπο του στην πολιτιστική ιστορία της Ελλάδας. Σημείο εκκίνησης αποτελεί η ανακατασκευή, σε κινητή πλατφόρμα, της μαρκίζας της παράστασης, συνοδευόμενη από ηχητική εγκατάσταση, εμπνευσμένη από την παράσταση.

Η παρουσίασή τους σε ένα χώρο στάθμευσης, πίσω από το ερειπωμένο θέατρο *Αθήναιον*, προκαλεί τόσο στους πεζούς όσο και στα διερχόμενα αυτοκίνητα μια στιγμιαία αναγνώριση, αλλά ταυτόχρονα και αιφνιδιασμό που αναστέλλει τη δυσπιστία και γεφυρώνει απρόσμενα παρελθόν και παρόν.

Το πρότζεκτ θα ολοκληρωθεί την άνοιξη του 2017 με την παραγωγή μιας ταινίας και τη δημοσίευση ενός καταλόγου.

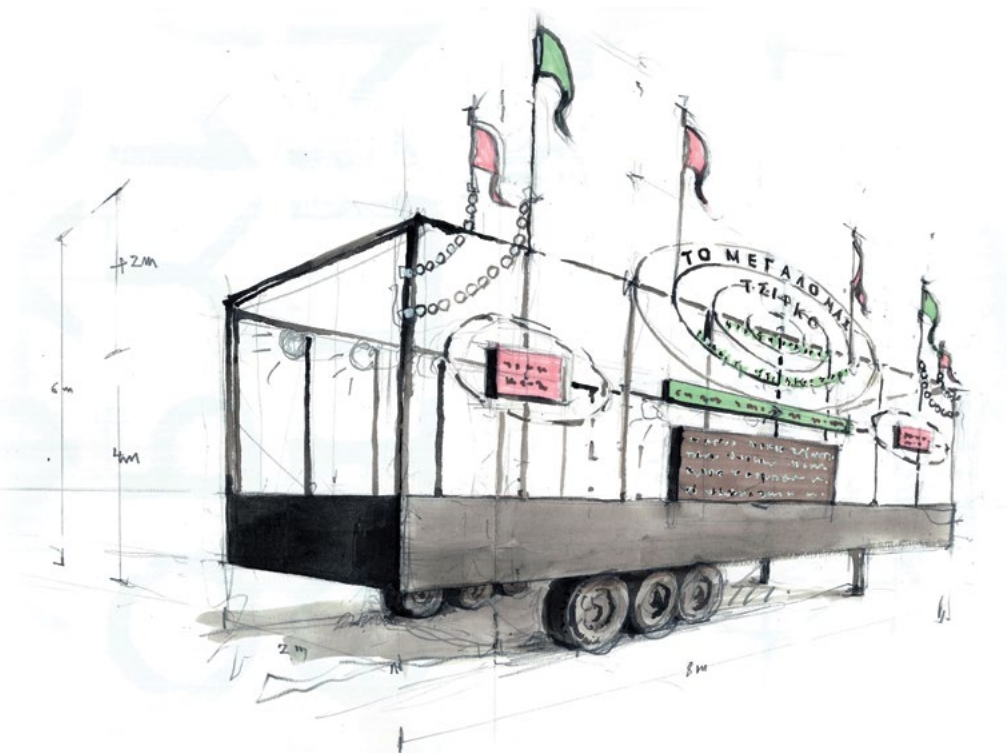
Ο Ζάφος Ξαγοράρης (Αθήνα, 1963) σπούδασε στην Ανωτάτη Σχολή Καλών Τεχνών και το Massachusetts Institute of Technology, με υποτροφία του Ιδρύματος Ωνάση, ενώ η διδακτορική του διατριβή, με θέμα τις τεχνικές της έκκληξης στον Ήρωνα τον Αλεξανδρέα, εκπονήθηκε στο τμήμα Αρχιτεκτόνων Μηχανικών του Εθνικού Μετσόβιου Πολυτεχνείου. Το έργο του αποτελείται από σχέδια, συμμετοχικές δράσεις και δημόσιες ηχητικές ή άλλες εγκαταστάσεις. Έχει συμμετάσχει σε πληθώρα διεθνών εκθέσεων όπως: 27η Μπιενάλε του Σάο Πάολο (2006), Μανιφέστα 7 (2008), 2η Μπιενάλε Αθήνας (2009) και 1η Μπιενάλε Θεσσαλονίκης (2007), κλπ., ενώ έχει υπάρξει επισκέπτης ερευνητής στα Πανεπιστήμια Michigan, Sassari και Columbia, με υποτροφία του Ιδρύματος Fulbright. Είναι Αναπληρωτής Καθηγητής και Πρόεδρος του Εικαστικού Τμήματος της Ανωτάτης Σχολής Καλών Τεχνών, όπου διδάσκει.

CITY PROJECT 2016

CITY PROJECT is an initiative for public art and the city, conceived and commissioned annually by NEON.

NEON aims to activate public and historical places through contemporary art, contributing to the interaction of art, society and the city.

NEON, is a non-profit organization, which works to bring contemporary culture in Greece closer to everyone. It is committed to broadening the appreciation, understanding, and creation of contemporary art in Greece in the firm belief that this is a key tool for growth and development. NEON, founded by Dimitris Daskalopoulos, breaks with the convention that limits the contemporary art foundation of a collector and enthusiast to a single place. It is a vibrant and engaging interlocutor with civic and cultural stakeholders and the wider public. It acts on a multitude of initiatives, spaces, civic and social contexts. It seeks to expose the ability contemporary art has to stimulate, inspire and affect the individual and society at large.

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

Το πρόγραμμα του NEON ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ αναθέτει σε έναν καλλιτέχνη κάθε χρόνο τη δημιουργία έργου που εκτίθεται σε δημόσιο χώρο της πόλης της Αθήνας.

Σκοπός του NEON είναι η παρουσίαση της σύγχρονης τέχνης σε δημόσιους και ιστορικούς χώρους, συμβάλλοντας στη διάδραση μεταξύ της τέχνης, της κοινωνίας και της πόλης.

Ο Πολιτιστικός και Αναπτυξιακός Οργανισμός κοινής ωφέλειας NEON έχει ως κεντρικό άξονα τη Σύγχρονη Τέχνη. Δημιουργήθηκε με πρωτοβουλία του Δημήτρη Δασκαλόπουλου και χρηματοδοτείται από τον ίδιο.

Ο NEON φιλοδοξεί να φέρει τον σύγχρονο πολιτισμό κοντά στον σύγχρονο πολίτη, αναδεικνύοντας τη δυνατότητα της καλλιτεχνικής δημιουργίας να αφυπνίσει, να συγκινήσει, να παρακινήσει. Συγχρόνως, επιδιώκει να συμβάλει στην ευρύτερη προσπάθεια αναβάθμισης της πόλης και της καθημερινότητας του πολίτη. Να συμβάλει στην αποκατάσταση της σχέσης του πολίτη με τη λειτουργία και τα δρώμενα της πόλης του.

Ο NEON δεν περιορίζεται σε ένα μόνον χώρο. Έδρα του είναι ολόκληρη η πόλη, το ευρύτερο αστικό περιβάλλον. Είναι ένας ζωντανός και ενεργός συνομιλητής με την κοινωνία, τους θεσμούς και το κοινό.

CITY PROJECT 2016

Over the last few years Xagoraris has become known for his site-specific installations in public space, which often deploy sound as a sculptural element to highlight social or urban tensions. Instead of engaging with Athenian classical sites, as has been the case in the past two CITY PROJECTS, Xagoraris intervenes in the heart of the urban fabric of the Greek capital, at a location of heightened political symbolism, close to the Archaeological museum and the Polytechnic. The artist's project takes a historic theatre performance, *Our Great Circus*, as its point of departure. The play was written by the well-known Greek poet, playwright, screenwriter, and novelist Iakovos Kambanellis (1921-2011). Kambanellis is perhaps best known for his book *Mauthausen*, describing his experiences from the concentration camp, as well as his screenplay for the film *Stella* (1955), directed by Michael Cacoyannis. *Our Great Circus* was performed in 1973 - before the Athens Polytechnic uprising in November of that year against the military junta - and has come to be seen as one of the foremost direct critiques on the dictatorship, and an act of artistic resistance. It subsequently re-ran in 1974, after democracy was restored, and is considered one of the most successful plays of modern Greek times, having been seen by almost 500.000 people.

Our Great Circus was commissioned by Jenny Karezi (1934-1992) and Kostas Kazakos (b. 1934), two of Greece's most well-known popular actors from the 1960s to the 1980s, and it brought together an illustrious group of creators of different disciplines from the country's cultural elite: the music was composed by Stavros Xarchakos (b. 1940), the songs performed by the great Cretan bard Nikos Xylouris (1936-1980), and the cast included late greats such as the esteemed comedian Dionysis Papagiannopoulos (1912-1984); his performance in the play was considered one of the best in his career, and perhaps the best in the play itself. The stage design was conceived by artist Phaidon Patrikalakis with additional visual elements designed by the undisputable leading shadow theatre artist in Greece, the godfather of *Karaghiozis*, Evgenios Spatharis (1924-2009).

The plot of the play unfolds as a recursion into Greek history, and the plight of the Greek people from antiquity until modern times, and it was structured as part political satire, part comedy revue and part a Brechtian 'epic theatre' work. When they commissioned the text Kazakos and Karezi were well-aware of Ariane Mnouchkine's seminal play *1789* performed by Théâtre du Soleil in 1970, and it was clearly part of their intentions to similarly use theatre as a social and ideological forum, which intentionally transmitted a well-disguised revolutionary message, adapted to the local political reality. *Our Great Circus* had, of course, been submitted to the censors (as was customary at the time) and what the spectators witnessed was a spectacle in which the political message was concealed beneath symbolic historical vignettes, which insinuated the current political condition of the time, a clear espousal of what Leo

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

Ο Ζάφος Ξαγοράρης έχει γίνει γνωστός για τις εγκαταστάσεις του για συγκεκριμένους δημόσιους χώρους, οι οποίες συχνά χρησιμοποιούν τον ήχο ως γλυπτικό στοιχείο για την ανάδειξη κοινωνικών ή αστικών εντάσεων. Αντί για αρχαιολογικούς χώρους της πόλης, όπως στα δύο προηγούμενα City Project, ο Ξαγοράρης παρεμβαίνει στην καρδιά του αστικού ιστού της ελληνικής πρωτεύουσας, δίπλα σε έναν χώρο υψηλού πολιτικού συμβολισμού κοντά στο Αρχαιολογικό Μουσείο και το Πολυτεχνείο. Το έργο έχει ως αφετηρία μια ιστορική θεατρική παράσταση, *Το Μεγάλο μας Τσίρκο*, του γνωστού ποιητή, θεατρικού συγγραφέα, σεναριογράφου και μυθιστοριογράφου Ιάκωβου Καμπανέλλη (1921-2011). Ο Καμπανέλλης είναι ίσως πιο γνωστός για το *Μάουτχاوزεν*, το βιβλίο στο οποίο περιγράφει τα βιώματά του από το στρατόπεδο συγκέντρωσης κατά τον Δεύτερο Παγκόσμιο πόλεμο, καθώς και για το σενάριο της ταινίας *Στέλλα* (1955) σε σκηνοθεσία Μιχάλη Κακογιάννη. *Το Μεγάλο μας Τσίρκο* ανέβηκε στη σκηνή το 1973 — πριν από την εξέγερση του Νοεμβρίου στο Πολυτεχνείο κατά της στρατιωτικής δικτατορίας — και θεωρήθηκε μια από τις πιο ευθείες κριτικές κατά της χούντας και από τις πιο σημαντικές πράξεις καλλιτεχνικής αντίστασης της εποχής. Ξαναπαίχτηκε το 1974, μετά την αποκατάσταση της δημοκρατίας, και είναι από τα πιο επιτυχημένα έργα της σύγχρονης Ελλάδας, με σχεδόν 500.000 θεατές.

Το Μεγάλο μας Τσίρκο ήταν παραγγελία της Τζένης Καρέζη (1934-1992) και του Κώστα Καζάκου (γ. 1934), δύο από τους πιο λαοφιλείς ηθοποιούς της περιόδου 1960-1980, και συγκέντρωσε κορυφαίους δημιουργούς από διάφορα πεδία της ελληνικής πολιτιστικής σκηνής: η μουσική ήταν του Σταύρου Ξαρχάκου (γ. 1940) και η ερμηνεία των τραγουδιών από τον Νίκο Ξυλούρη (1936-1980), ενώ το καστ περιλάμβανε ονόματα όπως του κωμικού Διονύση Παπαγιαννόπουλου (1912-1984): η ερμηνεία του θεωρήθηκε από τις καλύτερες στη σταδιοδρομία του και ίσως η καλύτερη στο έργο. Η σκηνογραφία ήταν του εικαστικού Φαίδωνα Πατρικαλάκη, με πρόσθετα στοιχεία σχεδιασμένα από τον Ευγένιο Σπαθάρη (1924-2009).

Η πλοκή του έργου ξετυλίγεται σαν αναδρομή στην ελληνική ιστορία και τα πάθη των Ελλήνων από την αρχαιότητα έως σήμερα, και συνδυάζει πολιτική σάτιρα, κωμική επιθεώρηση και ένα 'επικό θέατρο' τύπου Μπρεχτ. Όταν ο Καζάκος και η Καρέζη παρήγγειλαν το έργο γνώριζαν καλά την πρωτοποριακή παράσταση *1789* της Ariane Mnouchkine που είχε ανεβάσει το Théâtre du Soleil το 1970, και ήταν σαφές η πρόθεσή τους να χρησιμοποιήσουν κι αυτοί το θέατρο σαν κοινωνικό και ιδεολογικό βήμα για την εσκεμμένη διάδοση ενός συγκαλυμμένου επαναστατικού μηνύματος προσαρμοσμένου στην εγχώρια πολιτική πραγματικότητα. *Το Μεγάλο μας Τσίρκο* είχε ασφαλώς υποβληθεί στη λογοκρισία, όπως γινόταν τότε, και αυτό που είδαν οι θεατές ήταν ένα θέαμα με το πολιτικό μήνυμα κρυμμένο πίσω

CITY PROJECT 2016

Strauss has called “esoteric writing”, that is, engendering the viewer to ‘read in between the lines’.

While the performance received mixed reviews (Kambanellis was critiqued of populism, melodrama, didacticism, crude symbolism, and lack of subtlety) that does not diminish the importance of the play, the attendance of which (and whose resonance) can be seen as one of the most significant manifestations of a mass political event during the time of the dictatorship – and indeed an stand-out example of one of the few public political gatherings that occurred during the dictatorship. In the brochure of the play Yorgos Koumantos noted, at the time, that the play “Mobilizes moments from our past in order to help us in a difficult moment of the present”. In much the same way, Xagoraris’ re-visitation of this seminal cultural event asks us to reconsider its significance from the present perspective.

Xagoraris’ project, aptly entitled *The Performance* (and alluding to the singularity of the event) excavates the staging of the play, and its importance in Greek cultural history, with the benefit of hindsight. The project is a result of a long-term research that the artist began already in 2010, with *Ecran Noir*, which revisits the cancellation of the Cannes Film Festival in 1968, in a climate of political protest and looks into the role of the artist in times of political and social upheaval. *The Performance* is also the culmination of a long-term and ongoing research that the artist has undertaken. As part of this Xagoraris also met and interviewed some of the play’s key participants who are still alive, gathering vital testimonies. The point of departure of his artistic work, and most significant component of the project, is the re-creation (in somewhat altered form) of the large neon sign announcing the theatre performance, coupled with a sound installation inspired by the performance, both installed as part of a mobile structure. The location is a car park just behind the now derelict site of the former *Athinaion* theatre, which was situated at the junction of Patission and Marni Street, as it was not possible to get permission to place the structure in front of the former theatre, as originally planned. As pedestrians and drivers pass by the spectacular sign – which is clearly at odds with the run-down surroundings and the rough urban feel of the area – a moment of recognition followed by suspension of disbelief will be sparked. Most Greeks who are old enough know about this play or have seen it, while younger Greeks who may not be aware of the play itself will recognize the names on the sign, as it includes some of the most popular Greek actors of the time, still loved by a younger generation of Greeks grown up on the popular films of the 1960s and 1970s (which they saw on TV as kids), and where such actors as Karezi and Papagiannopoulos made their names. Encountering a sign that bears the name of people who are now deceased is in itself a rupture in the present, and an activation of memory, an invitation to re-consider the past from the perspective of the present.

Adding a twist to the whole story, the decaying plot of land where the theatre stood, empty since years,

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

από συμβολικές ιστορικές βινιέτες που παρέπεμπαν στην τρέχουσα πολιτική κατάσταση, υιοθετώντας ξεκάθαρα αυτό που ο Leo Strauss ονομάζει απόκρυφη γραφή” (esoteric writing) και καλώντας τον θεατή ‘να διαβάσει πίσω από τις λέξεις’.

Παρότι η παράσταση πήρε ανάμικτες κριτικές (ο Καμπανέλλης επικρίθηκε για λαϊκισμό, μελοδραματισμό, διδακτικό ύφος και απλοϊκούς συμβολισμούς), αυτό δεν μειώνει τη σημασία του έργου, η επιτυχία και η απήχηση του οποίου μπορεί να ιδωθεί ως μια από τις σπουδαιότερες εκφάνσεις μαζικής πολιτικής κινητοποίησης την περίοδο της δικτατορίας και παράδειγμα μιας από τις λίγες πολιτικές συναθροίσεις της εποχής. Στο πρόγραμμα της παράστασης, ο Γιώργος Κουμάντος σημείωνε πως το έργο “ανασύρει στιγμές από το παρελθόν μας για να μας βοηθήσει σε μια δύσκολη στιγμή στο παρόν”. Αντίστοιχα, η αναδρομή του Ξαγοράρη στο σημαντικό εκείνο πολιτιστικό γεγονός μάς καλεί να ξαναδούμε τη σημασία του από τη σημερινή σκοπιά.

Το έργο του Ξαγοράρη, με τον εύστοχο τίτλο *Η Παράσταση* (ως υπαινιγμός για τη μοναδικότητα του γεγονότος), ανασκάπτεi το ανέβασμα του θεατρικού έργου του 1973 και τη σημασία του στην ελληνική πολιτιστική ιστορία υπό το πρίσμα του σήμερα. Το έργο αποτελεί προϊόν μακρόχρονης έρευνας που ο καλλιτέχνης ξεκίνησε ήδη από το 2010 με το έργο *Ecran Noir*, το οποίο ανατρέχει στη ματαίωση του Φεστιβάλ των Καννών του 1968 λόγω του κλίματος πολιτικής διαμαρτυρίας και εξετάζει τον ρόλο του καλλιτέχνη σε εποχές πολιτικής και κοινωνικής αναταραχής. Στο πλαίσιο της έρευνας του, ο Ξαγοράρης μίλησε με μερικούς από τους εν ζωή βασικούς συντελεστές της παράστασης και συγκέντρωσε κρίσιμες μαρτυρίες. Αφετηρία του εικαστικού του έργου και σημαντικότερο συστατικό του όλου εγχειρήματος είναι η αναδημιουργία (σε κάπως αλλαγμένη μορφή) της μεγάλης επιγραφής με νέον που ανακοίνωνε την παράσταση στο θέατρο, η οποία συνδυάζεται με μια ηχητική εγκατάσταση εμπνευσμένη από την παράσταση, ενώ και τα δύο αυτά στοιχεία αποτελούν μέρος μιας κινητής κατασκευής. Η θέση είναι σε ένα υπαίθριο πάρκινγκ ακριβώς πίσω από το εγκαταλειμμένο παλιό θέατρο Αθήναιον στη γωνία Πατισίων και Μάρνη, μια και δεν δόθηκε η άδεια για την τοποθέτησή της μαρκίζας μπροστά από το θέατρο όπως είχε αρχικά σχεδιαστεί. Για τους πεζούς και τους οδηγούς που περνούν μπροστά από τη θεαματική επιγραφή — σαφώς αλλόκοτη σε σχέση με τον υποβαθμισμένο περίγυρο και την τραχιά αστική αίσθηση της περιοχής— πυροδοτείται μια στιγμή αναγνώρισης και ‘αναστολής της δυσπιστίας’ (suspension of disbelief). Οι μεγαλύτεροι γνωρίζουν το έργο ή το είχαν δει, ενώ οι νεότεροι μπορεί να μην το ξέρουν αλλά θα αναγνωρίσουν στην πινακίδα τα ονόματα μερικών από τους πιο δημοφιλείς Έλληνες ηθοποιούς της εποχής, ακόμη γνωστούς στις γενιές που παρακολουθούσαν ως παιδιά στην τηλεόραση τις δημοφιλείς ταινίες του 1960 και του 1970 με τις

CITY PROJECT 2016

is due to be re-developed by a multi-national hotel chain, and so the work also marks a kind of symbolic final requiem for the former function of the site: once a locus of creative resistance, it too will surrender to the forces of global capital. The sign thus functions as an illuminated ghost from bygone times.

In addition to the installation in public space, Xagoraris is working on a film that will bring together his research material, which will be launched in spring together with the publication that will accompany the exhibition. The film will also bring together interviews the artist conducted with people involved in the performance.

Apart from the political significance of the play, Kambanellis' text aimed to challenge official versions of Greek history, steeped as they are in national rhetoric and myth making. In addition, what was also noteworthy about the performance was the collaboration between artists from different fields. Above all, however, what singles out *Our Great Circus* in the history of Greek theatre is the questions it raises about the role of the artist in society, especially in contested times. By default, it is this aspect that Xagoraris' aims to resuscitate for current examination. At a time when artists seem to be put under increasing pressure to be "of use" to society, or for art to be "useful" or have "use-value", Xagoraris' work asks some very pertinent questions: what is the role of the artist in today's crisis society? How do we understand 'political' art? How does one safeguard artistic freedom and what does this freedom entail? How should an artist 'speak' in times of turmoil? The political, social and economic climate in Greece now is very different from the 1973-74 period when *Our Great Circus* was selling record tickets. Yet the necessity to ask such questions seems all the more urgent today. Xagoraris' project highlights what is at stake: the safeguarding of art as a collective process and its capacity to exercise independent agency and critical thinking.

Katerina Gregos
Brussels, September 2016

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

οποίες έγιναν διάσημοι ηθοποιοί όπως η Καρέζη και ο Παπαγιαννόπουλος. Η θέα μιας πινακίδας με τα ονόματα ανθρώπων που δεν ζουν πια είναι από μόνη της μια ρήξη στο παρόν και μια ενεργοποίηση της μνήμης, μια πρόσκληση επανεξέτασης του παρελθόντος από τη σκοπιά του παρόντος.

Ένα ακόμη στοιχείο στην όλη πλοκή είναι ότι το οικόπεδο του θεάτρου, παρατημένο εδώ και χρόνια, πρόκειται να αξιοποιηθεί από μια πολυεθνική αλυσίδα ξενοδοχείων, οπότε το έργο συνιστά κι ένα είδος συμβολικού ρέκβιεμ για την προηγούμενη λειτουργία του: από τόπος δημιουργικής αντίστασης, θα παραδοθεί κι αυτός στις δυνάμεις του διεθνούς κεφαλαίου. Έτσι, το σήμα λειτουργεί σαν φωτεινό φάντασμα αλλοτινών καιρών.

Εκτός από την εγκατάσταση σε δημόσιο χώρο, ο Ξαγοράρης ετοιμάζει μια ταινία που συγκεντρώνει το υλικό της έρευνάς του καθώς και ένα βιβλίο που θα παρουσιαστούν την άνοιξη του 2017. Στην ταινία θα περιλαμβάνονται και οι συνεντεύξεις που πήρε ο καλλιτέχνης από συντελεστές της θεατρικής παραγωγής.

Πέρα από την πολιτική σημασία του έργου, το κείμενο του Καμπανέλλη ήταν σημαντικό γιατί επιχειρούσε την αμφισβήτηση των επίσημων εκδοχών της ελληνικής ιστορίας, που συχνά είναι διαποτισμένες από εθνική ρητορική και μυθολογία. Αξίζει επίσης να σημειωθεί η συνεργασία δημιουργών από διαφορετικά πεδία του χώρου της τέχνης. Πάνω απ' όλα, όμως, η μοναδικότητα του *Μεγάλου μας Τσίρκου* στην ιστορία του ελληνικού θεάτρου έγκειται στα ερωτήματα που θέτει ως προς τον ρόλο του καλλιτέχνη στην κοινωνία, ιδίως σε εποχές κρίσης και αναταραχής. Αυτή είναι η πτυχή που στοχεύει να αναβιώσει προς επανεξέταση ο Ξαγοράρης σήμερα. Σε μια εποχή που οι καλλιτέχνες μοιάζουν να υφίστανται όλο και μεγαλύτερη πίεση να είναι 'χρήσιμοι' στην κοινωνία, η τέχνη τους να έχει 'χρησιμότητα' ή 'χρηστική αξία', το έργο του Ξαγοράρη θέτει μερικά καίρια ερωτήματα: ποιος είναι ο ρόλος του καλλιτέχνη στη σημερινή κοινωνία της κρίσης; Πώς αντιλαμβανόμαστε την 'πολιτικοποιημένη' τέχνη; Πώς εξασφαλίζει κανείς την καλλιτεχνική ελευθερία και τι σημαίνει η ελευθερία αυτή; Πώς πρέπει να εκφέρει λόγο ένας καλλιτέχνης σε περιόδους αναστατώσεων; Σήμερα το πολιτικό, κοινωνικό και οικονομικό κλίμα στην Ελλάδα διαφέρει πολύ από το 1973-74, όταν *Το Μεγάλο μας Τσίρκο* έσπαγε ρεκόρ εισιτηρίων. Όμως η ανάγκη να τεθούν τέτοια ερωτήματα φαντάζει ακόμη πιο επιτακτική. Το έργο του Ξαγοράρη αναδεικνύει το τι διακυβεύεται: η διαφύλαξη της τέχνης ως συλλογικής διεργασίας και η δυνατότητά της να ασκεί ανεξάρτητη δράση και κριτική σκέψη.

Κατερίνα Γρέγου
Βρυξέλλες, Σεπτέμβριος 2016

ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016

ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΕΣ ΕΚΘΕΣΗΣ

Το ΕΡΓΟ ΣΤΗΝ ΠΟΛΗ 2016 εντάσσεται στο εκθεσιακό πρόγραμμα του Οργανισμού NEON 2016.

Επιμέλεια: Κατερίνα Γρέγου

Ομάδα NEON: Μαλβίνα Δεληγιάννη,

Άλκηστις Δημάκη, Ειρήνη Καλλιγά,

Ειρήνη Κιαχτύπη, Μίκα Μακρυμιάλου,

Αφροδίτη Μποντζώρλου, Αθανάσιος Μακρής,

Δελγίνα Πρίφτη

Σχεδιασμός και συντονισμός παραγωγής:

Κατερίνα Στεφανιδάκη

Επιστημονικός σύμβουλος: Πλάτων Μαυρομούστακος

Επεξεργασία ήχου: Νεκτάριος Παππάς

Κατασκευή ηχείων: Άρης Δρουκόπουλος

Ψηφιακή επεξεργασία: Ίννα Σμετάνκο και metoo (Δήμητρα Βασιλάκου - Αλίκη Κακουλίδου)

Επιγραφές: SIDERIS SIGNS

Μεταλλική κατασκευή: ΜΕΤΑΛΚΑΤ

Ευχαριστίες: Εβίτα Αντωνέλου, Χρήστος Γεωργίου,

Σταύρος Ξαρχάκος, Κώστας Καζάκος,

Κατερίνα Καμπανέλλη, Τζένη Κόλλια,

Δημήτρης Μαλατέστας, Αιμιλία Μηλού,

Γιώργος Μιχαλακόπουλος, Δημήτρης Παπαϊωάννου,

Φαίδων Πατρικαλάκης, Μένια Σπαθάρη,

Εύα Στεφανή, Δημήτρης Τάρλοου

EXHIBITION CONTRIBUTORS

NEON CITY PROJECT 2016 is implemented in the context of NEON's exhibition program for 2016.

Curator: Katerina Gregos

NEON Team: Afroditi Bontzortlou,

Malvina Deligianni, Alkistis Dimaki,

Irene Kalliga, Irini Kiachtypi,

Mika Makrymichalou, Athanasios Makris,

Deligina Prifti

Production and design co-ordination:

Katerina Stefanidaki

Scientific advisor: Platon Mavromoustakos

Sound editing: Nektarios Pappas

Loudspeakers construction: Aris Droukopoulos

Digital images: Inna Smetanko and metoo

(Dimitra Vasilakou - Aliki Kakoulidou)

Signs : SIDERIS SIGNS

Metal construction METALKAT

Special thanks: Evita Antonelou,

Christos Georgiou, Kostas Kazakos,

Katerina Kambanelli, Jenny Kollia,

Dimitris Malatestas, Aimilia Milou,

Giorgos Mihalakopoulos, Dimitris Papaioannou,

Phaidon Patrikalakis, Menia Spathari, Eva Stefani,

Dimitri Tarlow, Stavros Xarhakos

ΕΙΣΟΔΟΣ ΕΛΕΥΘΕΡΗ

Ώρες λειτουργίας

Πέμπτη-Κυριακή 18:00-21:00

Δευτέρα-Τετάρτη Κλειστά

24-26/12 Κλειστά

FREE ENTRANCE

Opening hours

Thursday-Sunday 18:00-21:00

Monday-Wednesday Closed

24-26/12 Closed

Γ' Σεπτεμβρίου 60 & Ηλείου, Αθήνα

3rd September Str 60, Athens

NEON